

Білецька Ю. В.

Національний університет «Одеська юридична академія», магістр

ВПЛИВ ЗМІ НА ПОЛІТИЧНУ ДУМКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

На сьогоднішній день все більше обертів набуває розвиток та вдосконалення ЗМІ, як важливої складової для формування ставлення громадян до політичної ситуації в нашій країні. ЗМІ створюють основу, на якій формується громадська думка. І тому постає питання визначити рівень впливу мас-медіа на формування політичної думки у нашому суспільстві, спроможність громадяни критично підходити до повідомлень ЗМІ і вибирати для себе той обсяг інформації, який вони вважають за необхідний і корисний. Все, що має лише рекламне значення, не повинно використовуватись для формування загального враження про політичну ситуацію у країні. Також важливо визначити, які заходи впливу потрібно застосувати для того, щоб громадська думка була прозорою та незалежною. Оскільки інформаційна діяльність засобів масової інформації буде і надалі незмінно зростати й посилюватись, впливати на всі сторони життєдіяльності суспільства і держави, завдання полягає в тому, щоб ця діяльність відповідала українським національним інтересам, сприяла утвердженню незалежної Української держави.

Засоби масової інформації є однією з найважливіших інституцій суспільства. Вони спеціально створюються для збирання, обробки та розповсюдження інформації. ЗМІ утворюють складну систему, яка має змогу за допомогою технічного обладнання передавати інформацію. До ЗМІ належать преса, радіо, масові довідники та енциклопедії, телебачення, кіно-, звуко-, і відеозаписи, сучасні форми на базі інноваційних технологій, як інтернет-технології тощо. (Ярош Б. О., Ярош О. Б. Загальна теорія політики: Навч. посіб. для студ. спец. «Політологія» вищ. навч. закладів. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005, – с. 26)

ЗМІ властива можливість проникати у різні сфери життя суспільства, що може бути як об'єктивним чинником, коли відбувається об'єднання усього суспільства певними історичними цінностями та ідеалами, до яких прагнули наші предки і чого ми досягли сьогодні чи зберегли здобуте попередніми поколіннями, а також і негативний вплив, який сприяє роз'єднанню суспільства та впровадженню у суспільну свідомість негативних стереотипів.

В ідеалі ЗМІ можуть об'єднувати навколо суспільно-важливих питань різні партії й рухи, організації й спільноти, відображаючи і ознайомлюючи суспільство з їх позицією, регулярно організовуючи проведення діалогу стосовно суспільних проблем. Мас-медіа можуть в неупереджених узагальнюючих коментарях виділяти із усіх дискусій ті пропозиції, що спрямовані, насамперед, на порозуміння і злагоду суспільства. (Карлова В. В., Влияние средств массовой информации на формирование украинского национального сознания. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/dutp/2007-2/txts/07kvvunc.htm>)

Але якщо в суспільстві ЗМІ є залежними від держави, контролюються певними фінансовими чи політичними групами, вони стають знаряддям маніпуляції суспільною свідомістю, провідниками певної ідеології і, що є найнебезпечнішим, – часто сприяють

упровадженню чужих, не властивих суспільству духовно-моральних і політичних цінностей, що руйнує духовний фундамент його існування. (Карлова В. В., Влияние средств массовой информации на формирование украинского национального сознания. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/dutp/2007-2/txts/07kvvunc.htm>). Переважну більшість вітчизняних ЗМІ сьогодні утримують не держава й інститути громадянського суспільства, а окремі політичні партії та фінансово-промислові кола, які закономірно використовують потенціал мас-медіа, передусім, у власних, а не загальносуспільних інтересах.

На даний період розвитку нашого суспільства можна стверджувати, що значна частина громадян залишаються недостатньо політично освіченими і тому приймають усю інформацію, яка їм надається, не аналізуючи її. Значний вплив на розвиток нашої політичної свідомості створюють приклади інших розвинутих країн, на які ми прагнемо рівнятися, забуваючи при цьому свої культурно-історичні особливості та реальний рівень розвитку політичної свідомості громадян.

Важливим є завдання забезпечення й національно-державницької змістовності теле- та радіопростору на всій території України і, в першу чергу, запровадження системи суспільного мовлення, вдосконалення правової бази, що регулює його діяльність, і програм, які були б спрямовані на формування у громадян України державницького мислення, національної свідомості, почуття патріотизму, сприяли утвердженню громадянського порозуміння і злагоди, утвердженню державної мови, культурних традицій. Держава має надати фінансову підтримку загальноукраїнським освітнім, виховним, культурним, науковим та іншим програмам у ЗМІ, спрямованим на зміцнення української національної свідомості. (Лизанчук В. Феномен невмирущості нації // Наукові записки АН ВІШ України. – 2004. – Вип. 6, 9-29. – С. 74-81.).

Також надання автономії ЗМІ, що передбачає її незалежність від різних політичних партій та груп та формування основ політичної свідомості громадян сприймати світ вільно та неупереджено не враховуючи інтереси окремих політичних кіл. Для цього слід спрямовувати пропорційний розподіл часу між усіма пріоритетними політичними групами.

ЗМІ повинні бути певним екватором між гілками влади і громадянами країни, щоб виконувати свої функції прозоро і відкрито. ЗМІ мають важелі впливу як на органи державної влади через громадян, так і вплив на громадян через органи влади. І знаючи свої можливості ЗМІ повинні тримати певну рівновагу у їх взаємовідносинах.

Тимошенко В. О.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри соціальних теорій*

ПОЛІТИЧНА БОРТЬБА В ДЕРЖАВАХ ПЕРИФЕРІЇ

Будь-яка держава є вертикаллю влади, яка для забезпечення свого панування повинна проводити комплекс заходів, пов'язаних з необхідністю підтримання в рамках за-